

**КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра фінансів**

СИЛАБУС

ФІНАНСИ СТРАХОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ / FINANCES OF INSURANCE COMPANIES

Інформація про викладача	
Викладач(-и)	Романовська Юлія Анатоліївна
Науковий ступінь	Кандидат економічних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	Доцент кафедри фінансів
Адреса кафедри	м. Вінниця, вул. Театральна 21, ауд. 18
Контактний телефон	(0432)550406
E-mail:	yuliia@vtei.com.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	Доступна за посиланням: http://sun.vtei.com.ua/course/view.php?id=516
Консультації	Понеділок, п'ятниця з 10.00 до 14.00, к. 2, ауд. 18
Інформація про дисципліну	
Освітній ступінь	-
Галузь знань	Для всіх галузей знань або спеціальностей
Спеціальність	Для всіх галузей знань або спеціальностей
Освітня програма	-
Навчальний рік	2022-2023
Анотація курсу	Дисципліна передбачає послідовне та систематизоване вивчення суті та значення основних положень з теорії фінансів страхових організацій та формування практичних навичок щодо їх застосування
Мова викладання	Українська
Місце дисципліни в освітній програмі	
Загальні компетентності (ЗК)	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність проведення досліджень відповідному рівні. Здатність досліджувати тенденції розвитку фінансів страхових організацій. Здатність до діагностики стану фінансів страхових організацій. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів страхових організацій. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність страхових компаній. Здатність виконувати контрольні функції у сфері страхування.
Перелік спеціальних (фахових, предметних) компетентностей	Розуміння особливостей функціонування страхових організацій та їх структури. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері фінансів страхових компаній. Здатність здійснювати ефективні комунікації. Здатність визначати, обґрутувати та брати відповідальність за професійні рішення. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.
Перелік програмних результатів навчання (ПРН)	Оцінювати стан та визначати напрямки вдосконалення нормативно-правової бази, що регулює фінансові основи страхової діяльності. Аналізувати структуру капіталу страхових організацій. Визначати особливості формування статутного капіталу страхової організації.

	<p>Розрізняти, які господарські операції відносяться до операційної, фінансової, інвестиційної та іншої діяльності.</p> <p>Аналізувати величину та структуру страхових резервів;</p> <p>Розраховувати величину резерву незароблених премій та частку перестраховика в ньому методами 1/4 , 1/24 та 1/365;</p> <p>Розраховувати величини резервів збитків, коливань збитковості та катастроф.</p> <p>Визначати величину заробленої страхової премії;</p> <p>Розраховувати розмір прибутку від страхової, інвестиційної та фінансової діяльності.</p> <p>Визначати величину податку на прибуток, який сплачує страховик.</p> <p>Аналізувати структуру та напрямки розміщення коштів страхових резервів.</p> <p>Перевіряти дотримання страховиком критеріїв та нормативів достатності, диверсифікованості та якості активів, якими представлені страхові резерви з видів страхування, інших, ніж страхування життя.</p> <p>Аналізувати фінансовий стан страховика.</p> <p>Розраховувати фактичний та нормативний запаси платоспроможності.</p> <p>Користуватися фінансовою звітністю страховиків, в тому числі спеціалізованою.</p> <p>Знати та розуміти страхові категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансів страхових систем.</p> <p>Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних страхових систем та їх структури.</p> <p>Знати механізм функціонування фінансів страхових організацій.</p> <p>Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансів страхових систем.</p> <p>Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхових організацій.</p>
--	---

Пререквізити дисципліни (що треба знати, з чим ознайомитися студенту перед вивченням дисципліни)

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

Тематичний план (схема вивчення курсу)	Назва теми	Кількість годин				Форма контролю	
		Усього годин / кредитів	з них				
			лекції	практичні заняття	CPC		
	1. Сутність та особливості організації фінансів страхових організацій	20	4	4	12	УО, Т, ІЗ	
	2. Фінансові ресурси страховика	20	4	4	12	УО, Т	
	3. Грошові надходження страховиків	20	4	4	12	УО, ПО	
	4. Страхові резерви, їх склад та порядок	20	4	4	12	УО, Т	

	формування					
	5. Розміщення страхових резервів	20	4	4	12	УО, Т
	6. Фінансовий стан страховика та його оцінка	20	4	4	12	УО, Т, ІЗ
	7. Прибуток страховика, його формування та розподіл	20	4	4	12	УО, Т
	8. Оподаткування страхових компаній	20	4	4	12	УО, Т, ІЗ
	9. Банкрутство, реорганізація та ліквідація страхових компаній	20	2	2	16	УО, Т
	Разом	180\6	34	34	112	Екзамен письмовий

Умовні позначення:
 УО – усне опитування; ПО – письмове опитування;
 Т – тестування; ІЗ – індивідуальне завдання

Поточний контроль / критерії оцінювання
 Робота здобувачів вищої освіти оцінюється на практичних заняттях у 68 балів (17 занять × 4 бали); самостійна робота – 32 бали.
 Здобувачі вищої освіти, які повністю виконали програму дисципліни та набрали 75 і більше балів, отримують підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання (згідно Положення «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти У Вінницькому торговельно-економічному інституту КНТЕУ» №23 від 18.12.2020).

Основні літературні та інформаційні джерела
 1. Аберніхіна І.Г., Сокиринська І.Г. Фінанси страхових організацій: навчальний посібник Дніпро: Пороги, 2019. 198 с.
 2. Аранчій В. І., Остапенко О. М., Остапенко Т. М. Страховий менеджмент: навч. посіб. Полтава: ПДАА. 2018. 252 с.
 3. Кlapків Л. М., Кlapків Ю. М., Свірський В. С. Фінансові ризики в діяльності страхових компаній: теоретичні засади, сучасні реалії та прагматизм управління: монографія. Івано-Франківськ. 2020. 171 с.
 4. Конкурентоспроможність страхового ринку України в умовах активізації глобалізаційних процесів: колективна монографія / за матеріалами праць наукової групи і науковою редакцією д-ра екон. наук, проф. Л. В. Шірінян. К.: Видавництво Ліра-К, 2020. 404 с.
 5. Петков С.В., Журавльов Д.В., Дрозд О.Ю., Дрозд В.Г. Страхування в Україні. Актуальне законодавство та судова практика. Навчальний посібник. К.: ЦУЛ. 2021. 420 с.

Політика дисципліни

Організація навчання	Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного та самостійного навчання, з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як система управління навчанням «MOODLE»; платформа: Prometheus; інтерактивні елементи; онлайн консультування і т.п. Під час сесії формат очний (offline / Face to face).
Відпрацювання пропусків занять	Пропущені лекційні та практичні заняття студент повинен відпрацювати під час індивідуально-консультативної роботи з викладачем. Студент, який бажає відпрацювати пропущене заняття, повинен мати при собі: <ul style="list-style-type: none"> - допуск з деканату на відпрацювання пропущеного заняття; - конспект, в якому міститься домашня робота за відповідною темою; - довідку про проходження тестів по темі, яку було пропущено, у СУН

	«MOODLE» з дисципліни «Фінанси страхових організацій»; Завершальним етапом відпрацювання пропущеного заняття є усне опитування студента по даній темі.
Допуск до підсумкового контролю	<p>Підсумкове оцінювання результатів навчання студента з дисципліни здійснюється у формі екзамену.</p> <p>Умови допуску до підсумкового контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент – 35; - відпрацювати усі пропущенні заняття; - не мати академічної заборгованості за попередній семестр. <p>У разі, якщо здобувач вищої освіти бажає поліпшити свою оцінку, або не набрав 75 балів, він складає екзамен з усієї програми навчальної дисципліни у вигляді письмового опитування знань згідно завдань встановленого зразка.</p> <p>Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.</p>
Академічна добросердість	<p>Для забезпечення академічної добросердісті студентам необхідно дотримуватися Положення про дотримання академічної добросердісті педагогічними та науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти ВТЕІ КНТЕУ (№ 15 від 28.09.2020)</p> <p>Усі письмові роботи перевіряються на наявність plagiatu і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 12%. Списування під час екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot)</p>
Інші складові політики дисципліни	<p>Основні принципи проведення курсу «Фінанси страхових організацій» - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку.</p> <p>Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.</p> <p>Різні моделі роботи на практичних заняттях (індивідуальна, в парах, в мікро-групах, групах) над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайшире розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді.</p> <p>Курс «Фінанси страхових організацій» передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання.</p> <p>Протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять та виступити з презентацією чи інформуванням додатково (оцінюється окремо).</p>

Затверджено на засіданні кафедри протокол № 25 від 17.11.21 р.

Науково-педагогічний працівник

Завідувач кафедри

Юлія РОМАНОВСЬКА

Інна ГНІДЮК